

Danmarks deiligste hemmelighet

Et besøk på øya er som å reise tilbake i tiden. Til landeveier, stråtekte hustak, uberørt natur og en av Danmarks eldste og best bevarte kroer. Her blir du skjemt bort etter alle kunstens regler.

FANØ – NATURPERLE FOR LIVSNYTERE

UKJENT: Fanø har i mer enn hundre år vært et yndet feriested for danskene, men for nordmenn er øya fortsatt en «hemmelig» perle.

STRIKKEGLEDE I NORDBY

Christel Seyfahrt er en strikkeentusiast av de sjeldne. Så begeistret er hun, at hun klarer å samle mer enn 5000 strikkeglade damer til strikkfestivalen som avholdes på høsten hvert annet år.

–De kommer fra hele Europa og det er blitt et super-super arrangement, smiler Christel. –Hele øya er fylt av «strikk». Alle strikker over alt; på benker, på stranden, i kafeer – og det er stor aktivitet i alle de 75 forskjellige «work shops» der vi samles til en prat om garn, design, metoder og mønstre. Alle går rundt i sine egne kreasjoner og er modellør for sin egen strikk. Fantastisk gøy, sier kvinnen som startet det hele. I butikken som heter Christel Seyfahrt Art Knits selger hun vakre plagg og strikkepakker som sendes over hele verden. Du går ikke tomhendt herfra! www.christel-seyfahrt.dk

FARGESTRÅLENDE STRIKK: Christel Seyfahrts fargestrålende strikk er inspirert av den storslåtte naturen på Fanø – med mønstre av blomster, fugler og blader.

Tekst og foto: Mai-Britt E. Sverd

HJEMMETREPORTASJE

Foto også: Thomas Skjold

Vi går bokstavelig talt på havets bunn ut til selene på selbanken, en times tur fra land. Akkurat nå er det land så langt øyet kan se, men det kan fort endre seg.

–Vadehavets bølger forandrer landskapet hele tiden og tidevannsforskjellen kan være innpå to meter, forteller turist-sjef Poul Therkelsen.

–På Fanø er høyvannskalenderen like viktig som værmeldingen. Passer vi ikke tiden, kan vi bli landfaste på selbanken i 24 timer, ler han.

Naturen på Fanø er så spesiell at hele øya ble en del av Na-

sjonalpark Vadehavet i 2010. Dette er et av verdens viktigste områder for mange arter av fugl, fisk og sel.

–Når millioner av trekkfugler fra Grønland, Sibir og Nordkalotten reiser sørover for vinteren blir det nesten solformørkelse. Vi kaller det «sort sol», sier Therkelsen.

–Det er et fantastisk skue når de lander i flokk for å meske seg med det bugnende spiskammeret som blottlegges i fjæra; det er ikke uvanlig at det ligger 60000 spiseklare snegler der – per kvadratmeter!

Historiske omgivelser

Det er ikke bare dyrene som kan nyte det gode liv på den syddanske ferieøya. Sønderho Kro er en historisk perle som ligger med Vesterhavet på den

SELVBETJENING: På turstien langs havet er det utstilt «lopper». Disse blå porselenstallerkenene koster 100 kroner - til sammen! Forsyn deg og putt pengene i skrinet.

STEMNINGSFULLT: Pene feriegjester iført tekkelige gevanter. Fra boken «Fanø I Gamle Postkort». (© Jan Heinemann.)

FOLKEFEST: Fannikerdagene er en folkefest, der alle stiller i sin historiske festdrakt.

DANMARKS SMUKKESTE

I fjor fikk den lille landsbyen Sønderho på Fanø hedersprisen «Danmarks smukkeste landsby 2011». Den daterer seg tilbake til 1500-tallet, men de fleste praktfulle husene stammer fra 1800-tallet, da Sønderho var Jyllands viktigste sjøfartsby. Ta en byvandring i de små og krokete gatene, besøk Fanø Kunstmuseum, Nanas Stue med Flisemuseet, Hannes Hus, Møllen og kirken med 15 kirkeskip. Sønderho er også butikker, arbeidende kunsthåndverkere, kafeer og restauranter.

SØNDERHO KRO: Er nostalgisk og sjarmerende.

ene siden, og det fantastiske Vadehavet med sin unike natur og dyreliv på den andre. Landsbyen Sønderho har dessuten Danmarks største konsentrasjon av bevaringsverdige hus og Sønderho Kro fra 1722 er

selvfølgelig et av dem. Byggematerialene er hovedsakelig vrakgods fra forliste skip.

Bli bortskjemt-helg

Etter en forfriskende vandring med vind i håret og roser i kin-

FANØ – NATURPERLE FOR LIVSNYTERE

SLIK KOMMER DU DIT: Fanø ligger ved sydhavskysten av Jylland. Fra Billund kjører du i ca. 20 minutter til havnen i Esbjerg. Herfra tar du ferge over til Fanø. Fergeturen tar ca. 12 minutter og fergene går ofte.

Fanø byr på store naturopplevelser. Hele øya er en del av Nasjonalparken Vadehavet.

AKTIVITETER

- GOLF:** Fanø kan skryte av å ha Danmarks eldste golfbane.
- RIDNING:** Vil du oppleve Fanø fra hesteryggen, er det mange muligheter.
- SELSAFARI:** Fra Nordby kan du reise i seilskip ut til selene.
- FESTIVALER:** Fannikerdagene, dragefestival, strikkfestival og samlerfestival.
- GUIDET TUR:** Turistkontoret arrangerer historiske turer og vandringer.

NATURENS KJØKKEN: Kjøp med deg en smak av Fanø. Små utvalg utenfor annehver dør.

TURISTKONTOR: Visitfanø, Fanø Turistbureau Færgevej 1, 6720 Fanø. www.visitfanø.dk

VERDT TUREN: Når du er lei kjedehoteller der alt er likt, er det et sted som Sønderho Kro på Fanø du skal velge. Her er frisk luft og fredelige omgivelser med vakre turveier.

NATURMYSTERIER FOR BARN: Her kan barna være naturdetektiver, de kan bli med på skattejakt i den gamle by, lære å male ute i naturen, oppleve en dragefestival for familier, studere sandormer og østers i laboratorier og leke i skogen der det er løyper hvor barna kan sammenligne sin egen fart med sneglens, karninens, salamanderens og revens.

nene, dukker jeg inn under kroens lave inngangsdør. Charlotte Sullestad tar smilende imot og følger meg til et deilig rom der jeg kan drømme meg bort i en myk seng med nystroknede laken og unne meg en helg hvor skjemma meg riktig bort.
–Her har du litt å kose deg med før middag, smiler hun, og plasserer en flettet kurv på sengen. Den er fylt med krystallglass, en flaske vin, sjokoladehjerter,

peanøtter og frukt. På det flotte badekaret med løvføtter henger myke håndklær. All slags herlig badeskum, oljer og såper står klare til bruk. Telysene er tent, vernet er lavendelduftende og varmt. Dette er toppen av velvære!
Vadehavsdelikatesser
På Sønderho Kro spiller kjøkkenet hovedrollen. I spisestuen med små vinduer, blondegardiner og potteplanter fra beste-

mors tid lukter det godt. Her står «Vadehavsdelikatesser» på menyen, det beste øya kan by på — kryddret med inspirasjon fra hele verden.
Her er mat du ikke får andre steder, som sprø fanøskinke, vesterhavsbrød, røkt fanølaks og syltede strandkveller (en plante som vokser i Vadehavet), vadehavslam, ost fra Enghavegård og stikkelsbær fra kjøkkenhagen pyntet med friske nyperoser

–som du også kan spise. Maten er anrettet som små kunstverk, en «bukett til begjær», med spiselig vannmynte, erteblomster og et dryss av gyldne ringblomster hentet inn fra hagen.
Sønderho Kro må oppleves, et kvalitetsmattempel med et historisk interiør, idylliske omgivelser og masse frisk sjøluft. Herfra reiser du uthvilt, med ro i sinnet.
mai-britt.sverd@egmonthm.no

FLISER PÅ FANØ: Flisekulturen på Fanø går tilbake til midten av 1600-tallet.

STRANDGULL: Rav er forstenet harpiks fra mange millioner gamle, russiske nåletrær. Når det stormer tilstrekkelig skylles ravet fra bunnen av havet og inn på Fanøs strender. Du kan handle fine sølvredobber med rav for 100 kroner.

FIN SUVENIR: Serviettring fra Sønderho Kro. Fire stykker koster 200 kroner.

PAPIR-PRINSESSE: –Jeg elsker vår kongefamilie og alt det rojale, sier Gitte Reinholdt og holder frem papirdukken som heter prinsesse Margrethe.

GAMLE MINNER

Gave- og minnebutikken til Gitte Reinholdt kalles ikke Victoria's Palace for ingenting.
–Her elsker vi det rojale, smiler eieren og viser frem butikens mest populære vare, selveste dronning Margrethe som papirdukke. Det vil si, papirdukken er fra den gang hun var en tre år gammel prinsesse.
–Dette er en gammel original som jeg har fått tillatelse til å reprodusere, forteller Gitte, som har fylt «palasset» sitt med minner fra vår egen og våre bestemødres barndom. Barnebøker, glansbilder, nostalgiske postkort og tinnsoldater.
–Nå er et lite museum i ferd med å vokse frem i butikken. Kunder fra hele landet kommer hit med sine kjæreste barnomsleker og historier de gjerne vil dele med andre. Jeg har også fått klenodier fra norske turister, smiler Gitte og peker inn i monterte med håndbroderte gymposser og dukker som er slitt av flittig bruk.

Victoria's Palace, Sønder Nytoft 26, Nordby. www.victoriapalace.dk

SILKE I SØNDERHO

At en av de fineste klesforretningene jeg har besøkt skulle ligge her i et gammelt bindingsverkshus bak stakitt og høye rosebusker i Sønderho, det hadde jeg ikke ventet. Jeg titter inn i butikken som heter Silken – og finner «alt» jeg kunne tenke meg. Farger, design og materialer er midt i blinken. Rene linjer, spennende kombinasjoner.
–Jeg designer alt selv og har systue både her og i Shanghai, sier Jane Heinemann. –Et par ganger i året reiser jeg til Kina og samler silke fra markeder og auksjoner. Gammelt og nytt som jeg setter sammen på min måte. Jeg driver i det små, selger ingen andre steder. Da vet kundene at det de kjøper er unikt.

SILKEN, Handmade Silks & Design, Landevejen 15, Sønderho. E-post: jane@silken.dk

NATURMATERIALE: –Silke er et enestående naturmateriale som føles lun i kulde og kjølig i heten, sier designer Jane Heinemann og hennes dyktige assistent Lene Hodal.

